

ÖNDƏR ANDI

Hər bir xalqın taleyində, inkişaf yollarında unudulmaz günlər, məqamlar olur. Sonralar aradan illər, qərinələr, əsrlər keçsə də həmin məqamları xatırlayır, yad eləyir, bəzən kədərlə, bəzən təəssüflə, bəzən də qürur hissiylə vurğulayırlar. Şah babamız Xətəinin hakimiyyətinin 14 ili ərzində göstərdiyi qəhrəmanlıqları, sonra onun Çıldırın döyüşünü, həmin döyüşdəki məğlubiyyətini, böyük öndərimiz M.Ə.Rəsulzadənin uğrunda məşəqqətlərə düşər olduğu ADC-nın qələbəsini və süqutunu, yazıçı, filosof, dramaturq, görkəmli dövlət xadimi Nəriman Nərimanovun böyük ustalıqla gənc sovet Azərbaycanın başına gələcək fəlakətlərin qarşısını almasını xatırlayaraq. Və nəhayət istər SSRİ dönməsində, istərsə də vətənimiz müstəqillik əldə etdikdən sonra Heydər Əlirza oğlu Əliyevin Azərbaycan üçün elədiklərini, nəhayət onun dünyaya gəldiyi-10 May gününü.

10 may 1923-cü il. Yaxın keçmiş olsa da artıq tarixə dönsə də biz onu nəinki ildə bir kərə, bərkə hər gündə edirik. Bəli, həmin gün qədim Naxçıvan torpağında dünyaya göz açmış Heydər Əlirza oğlu 70 il sonra, 1993-cü il oktyabrın 10-da öz xalqının ağır günlərində yenidən hakimiyyətə gələcək, ümumxalq səsverməsinin nəticəsi olaraq ölkə prazidenti seçiləcək, Vətənə sədaqət andı içəcəkdə. Biz onu müqəddəs kitabımız olan Qurani böyük ehtiramla əlində tutaraq dərin hissiyyat, yalnız ona məxsus təmkinlə, səsinin bütün aydınlığı, əzəmətiylə necə and içdiyinin həmin gün şahidi olduq. Və deyəsən ölkə əhalisinə yalnız həmin anlarda Müstəqil Azərbaycanın xoş gələcəyinin, sülh, əminəmanlıq etirli sabahlarının konturları görünməyə başladı və hiss etdilər ki, o sabahlara, qızaran üfqlərə doğru aparar gəminin sükanı etibarlı əllərdədir. Həmin and bir də ona görə səmimi, inandırıcı səsləndirdi ki, H.Əliyev onu təkcə öz adından yox, həm də mənsub olduğu xalqın adından söyləyirdi. Elə sözlər, elə cümlələr seçmişdi ki, həmin and həminin ürəyindən xəbər verirdi. Çünki H.Əliyev xalqının nələr çəkdiyindən, hansı əzablara, məşəqqətlərə düşər olduğundan xəbərdar idi. Onun andı məhz o cür səslən-məliydə. Bu, bir elin, bir xalqın, balacasından tutmuş bütününcə bütün vətəndaşlarımızın, dünya boyu səpələnmiş milyonlarla soydaşımızın, o taylı bu taylı Azərbaycanımızın andı idi. Ona inanmamaq, qulaq ardına vurmaq olmazdı.

Andlar müxtəlif olur. Pirə, övlialara, yola, suya, gecəyə, gündüzə, vaxtın, zamanın sahibi uca Allaha and içərlər. 70 yaşlı uyu öndərsə Qurana and içdi. Amma o yaxşı bilirdi ki, əslində xalqına and içir. Çünki Vətənin imandan olduğunu, xalqın daha ucalarda dayandığını, insanınsa Allahın ən sevimli məxluqu olduğunu yaxşı dərk eləyirdi.

Vaxtilə fransız yazıçısı Aleksandr Düma Qafqazı gəzərək, sonradan öz ölkəsinə qayıdıb təəssüratlarını kitab halında çıxararkən

Azərbaycana, onun el-camaatına xüsusi hüsn-rəğbətini bildirmişdi. Onu bizim xalqın təbiətində verilən sözə, içilən anda kişiyə münasibət, dostluğa sədaqət cəlb eləmişdi. Elə beləcə də yazmışdı: "Öyər Azərbaycanlı kişiyə bir saziş, bir alış-veriş müqaviləsi bağlamaq istəyirsənsə heç bir sənəd, kağız-kuğuz, möhür-filan gerekmez. Eləcə, kişi sözü verdinmi, bəs eləyər. O hər işi dəqiq, vaxtında, mərd-mərdənə yerinə yetirəcək". Bəli, babalarımız verdikləri sözə. İçdikləri anda sədaqətli olublar, haqqı nahaqqa satmayıb, söz verib yerinə yetirməməyi, el içində qınaq obyektinə olmağı özlərinə ar biliblər. Ara-sıra, imkansızlıq üzündən boyunlarına götürdükleri öhdəliyi yerinə yetirə bilməyən-dəsə, ya baş görürüb məmləkətdən gəder, ya da özlərinə qəsd edirdilər. Anda, verilən sözə belə münasibət olub ötənlərdə. H.Əliyev bütün dəyanəti, müdrikliyi, sözbütövlüyü və bir də rəhbər şəxs üçün çox vacib olan ötkəmliyi ilə qədimlərdən gələn əsil Azərbaycanlı kişisi, sələflərinin bir sıra keyfiyyətlərini bu günümüze gətirən nadir şəxsiyyət idi. O içdiyi andı mütəq yerinə yetirməliydə. Odur ki, prazdentliyinin 10 ili ərzində hansı ölkəyə səfər etsə Azərbaycanın xəritəsini də özüylə apardı, gəzdiyi, gördüyü ölkələrdə, keçdiyi irili-xırdalı görüşlərdə əyani şəkildə ölkəsinin geosiyası quruluşundan, Qarabağ konfliktinin tarixindən, açıq və gizli sirlərindən danışdı, onları Azərbaycan realitələrindən aqah elədi, məkrli erməni siyasətçilərinin kürkünə birə saldı. O yaxşı bilirdi ki, dünyayla, Avropayla onun öz dilində danışmaq lazımdır, milləti qırğına vermək, vətənin genefondunu təşkil edən gəncləri amansız düşmənin cəllad maşınının qabağına sürükləmək, vaxtsiz müharibəyə atılmaq ağılsız işdir. Bilirdi ki, düşmənin öhdəsindən yalnız soyuqqanlı ağıllı, polad məntiqlə gəlmək olar. Bununçansa vaxt, zaman, bu vaxtın, zamanın hər bir anındansa maksimum istifadə etmək lazımdır. Tezliklə H.Əliyevin

səsi Fransadan, Moskvadan, ABŞ-dan, İngiltərədən, Səudiyyə Ərəbistanından gəldi. Dünyanı bir tək canı-cüssəsiylə silkələdi, gözündən yuxunu qaçırdı, Azərbaycan həqiqətlərinə doğru-dürüst yanaşmağa vadar elədi. Yaşlı bir insana nə qədər böyük enerji, iradə, sağlamlıq lazımi idi ki, bu boyda missiyanın öhdəsindən gələydi. Amma H.Əliyevin enerjisi də, sağlamlığı da, iradəsi də bu böyük işlərin həyata keçirilməsinə bəs elədi. Çünki həmin enerjini, həmin iradəni özü deyiyi kimi, doğma xalqından aldı.

1993-də Heydər Əliyev Vətənə sədaqət andında təxminən belə bir cümlə işlətməmişdi: "Müqəddəs Qurana and içirəm ki, mən öz xalqımın təhlükəsizliyinin, vətənimdə əminəmanlığın qarantı olacağam". Bəli, Heydər Əlirza oğlunun prezident kimi atdığı ilk addımlardan biri də bu istiqamətdə oldu. Tezliklə Ermənistanla atəşkəs barədə saziş əldə edildi. Qlobal qan-qadanın arası kəsildi. Evlə, ocaqlara aramsız şəhid cənazələrinin axını dayandı, ölkə iflic vəziyyətdən çıxdı, qorxu, vahimə içində bulunan əsgər valideyinləri asudə nəfəs aldılar, bəzi gənclərin ölkəmizdən baş götürüb qaçmaq hallarının, fərariliyinin faizi kəskin surətdə azaldı. Ümumi bir ruh yüksəkliyi, xoş, inamlı ovqat təcridən ölkəmiz boyu ayaq açır yeriməyə başladı. Bu gün ata - analar övladlarını əmin-arxayın milli ordu sıralarına yola salır, gənclərimiz doğma vətən sınırlarını qorumağı özlərinə şərəf əli bilirlər. Çünki onların sabaha, gələcəyə namınlı indilər daha artıqdı.

1993-də H.Əliyevin içdiyi andda onun sulh işinə xidmət edəcəyi də vurğulanırdı. Bu gün dünyanın sivil ölkələri sülh, demokratiya yolunu tutub. Bu prosesdən kənarda qalmağın mümkünsüzlüyünü H.Əliyev Qafqazlarda ilk olaraq dərk edən rəhbərlərdən oldu. Dərk elədi və buna bütün qüvvəsiylə, nəbzinin son vurğusunacan can atdı. Gəlin etiraf eləyək, məhz bu istiqamətdə apardığı məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir ki, hətta

indilər ocismən aramızda olmasa da Ermənistan tərəfi başladığı təhlükəli oyunda nəhayət ki, uduzduğunu dərk eləməkdədir. Heydər Əliyevin hakimiyyəti dövründə onun apardığı sülh danışıqları, etdiyi siyasi maneərlər düşmənin tərəfin bəndini-bərəsini bağlayır, hər dəfə onları çıxılmaz vəziyyətə salır, ovqatını korlayır, isti aşına istiot qatırdı. Bizim xalqın sülh istəyi ürəkəndən, candan gəlir, çünki bu bizim xalqın binədən təbiətindədir və Heydər Əliyev də bu istəyimizi böyük ustalıqla dünyanın siyasət nəhənglərinə sirayət elədirə bilirdi.

1993 - cü ilin 10 oktyabrı. O gün, o dəqiqələrdə milyonlarla yurddaşımız prezidentin söylədiyi hər kəlməyə diqqət kəsilmişdi. Təbii ki, onların içində o səsdəki, o hayqırışdakı əzəmət qarşısında özlərini itirən, qorxuya düşənlər də vardı. Və çox keçmədi ki, belələri çirkin niyyətlərini həyata keçirmək üçün hərəkətə gəldilər. İlk kövrək qədəmlərini atan dövləti çevirib öz hakimiyyətlərini qurmaq sövdasına düşdülər. Bu məqamlarda H.Əliyev fenomeni bir daha bütün əzəmətiylə ortaya çıxdı, nəhayətə qədər axınla meydanlara çıxıb belələrinə "yox" deyən xalq onun müdafiəsinə qalxdı, öndərin bir çağırışına möhtəşəm yekdilliklə cavab verdi, ətrafında ətdən çəpər yaratdı. Bu bədxahlara, işığı, nuru gözü götürməyənlərə layiqli cavab, H.Əliyevin möhtəşəm qələbəsi idi.

Vaxtilə, Tiflisdə anadan olmuş bir erməni kinorejisoru vardı, Paraçanov soyađlı. Erməniliyi neyləyirsiz, sənatine sənatinə söz ola bilməzdi. Dünyaca məşhur filmlər çəkmişdi. Hətta "Aşıq Qərib" filmi Bakıda-İçəri şəhərin dar dalağında lentə almışdı. Məclislərin birində çox qəribə bir fikir söyləyibmiş. Deyibmiş ki, gürcülərin nəyi varsa hamısını deyib qurtarıblar, ermənilərin də nəyi varsa deməkdə, danışmaqdadırlar. Amma Azərbaycan hələ öz sözünlə deməmiş, açılmamış, ancaq iri siçrayışlara hazırlaşan sirlisoraqlı bir dünyadır. Adamın üstündə Allah var, dığa pis deməyib. 1993-ün oktyabrındasa Azərbaycanımızı iri siçrayışlara hazırlayan, daxili və xarici siyasətində onu cahanşümul qələbələr üçün yetişdirmək kursu götürən bir başqa kişi - Azərbaycan Respublikasının prazidenti H.Əliyev Vətənə sədaqət andı içirdi. Azərbaycanlı andı! Bu, işıqlı, nurlu sabahlara aparar yolun başlanğıcı idi. Və biz artıq illərdi o yolun nur haləsi içində yürüməkdədik. Gələcəyə inam dolu, ümid dolu addımlarla. Ölkəni idarə eləmək estafetini öz sələfindən qəbul eləyib düşünmüş, inamlı addımlarla irəliləyən prezidentimiz İlham Heydər oğlu Əliyevin rəhbərliyi ilə gətdiyimiz o yolun sonunda isə bizi yalnız və yalnız bahar etirli, Günəş şəfəqli QƏLƏBƏ gözləyir. Və hər il may ayının 10 - da, ulu öndərin doğum günündə xalqımız o qələbənin lap yaxında olduğunu bütün varlığıyla hiss eləyir.

İntiqam Mehdizadə